

ADVIES

Zaak: CWI 2015 – 03

inzake de klacht ingediend door

Klager: [naam klager]

tegen

Beklaagde: [naam beklaagde]

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden ('de Commissie') was in deze procedure als volgt samengesteld:

- mr. T.G. Drupsteen, voorzitter,
- prof.dr. T.M. Willemsen, lid,
- prof.dr. E.P. Bos, lid,

- mr. M.A.C. de Boer, secretaris.

Het verloop van de procedure

Op 25 maart 2015 heeft Klager per e-mail een klaagschrift ingediend wegens een vermoede inbreuk op de wetenschappelijke integriteit.

Bij brief van 21 april 2015 heeft de Commissie verzocht de klacht nader te onderbouwen.

Op 29 augustus 2015, ontvangen op 22 oktober 2015, heeft Klager zijn klacht nader onderbouwd.

Bij brief van 12 november 2015 is de klacht gemeld aan het College van Bestuur en aan de Decaan van de Faculteit der Geesteswetenschappen.

Bij brief van 24 november 2015 is de klacht gemeld aan Beklaagde.

Op 25 november 2015 heeft Beklaagde een reactie ingediend.

Blad 2/5

Op 14 januari 2016 heeft de Commissie aan Klager en Beklaagde gemeld dat zij meende op basis van eigen onderzoek tot een advies te kunnen komen, maar dat beiden gebruik kunnen maken van hun recht te worden gehoord.

Op 7 maart 2016 heeft Beklaagde de Commissie bericht aanwezig te zijn bij een hoorzitting.

Op 10 maart 2016 heeft Klager de Commissie bericht af te zien van een hoorzitting met toepassing van Skype.

Bij brief van 10 maart heeft de Commissie, op verzoek van Beklaagde, [naam getuige] uitgenodigd als getuige een verklaring af te leggen.

Op 15 maart 2016 is Beklaagde in aanwezigheid van zijn gemachtigde gehoord door de Commissie. De pleitnotitie is aan het advies gehecht.

De promotor is, zonder bericht van afwezigheid, niet verschenen op de hoorzitting.

Klacht

De klacht luidt, verkort weergegeven, als volgt.

Volgens Klager heeft Beklaagde in zijn proefschrift “[Titel proefschrift uit jaar]” [naam promotor], de wetenschappelijke integriteit geschonden door het plagiëren van tekstdelen. Ter toelichting op zijn klacht heeft hij in hoofdstuk 2 van het proefschrift met onderstrepingen en met korte, niet altijd even duidelijke aantekeningen in de kantlijn aangegeven wat daarin de problematische passages zijn. De onderstreepte passages zijn passages die door het programma Turnitin worden aangegeven als overeenkomend met andere bronnen (boeken of werkstukken). Klager geeft aan dat bij deze passages soms bronnen zijn vermeld maar dat vaak is verzuimd gebruik te maken van aanhalingstekens.

Klager wijst met name op de laatste alinea van hoofdstuk 6, van het proefschrift waarin naar zijn mening is geput uit het werk van [auteur A en titel].

Verder noemt Klager het toe-eigenen van bepaalde tekstdelen uit het werk van [auteur B] en uit het werk van [auteur C].

Op basis van zijn bevindingen in hoofdstuk 1 [Titel hoofdstuk 1] van het proefschrift vermoedt Klager dat er ook in de volgende hoofdstukken, bij materiaal in de [taal A] taal of bij bronnen in het [taal B], kans zal zijn op schendingen van wetenschappelijk integriteit. Deze laatst genoemde bronnen zijn niet controleerbaar via Turnitin.

Ontvankelijkheid

Het klaagschrift voldoet aan de door de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden (hierna: de Regeling) gestelde eisen en is derhalve ontvankelijk.

Juridisch kader

De Commissie is krachtens artikel 4, lid c, van de Regeling wetenschappelijke integriteit Universiteit Leiden ('Regeling') belast met de advisering van het College van Bestuur ter zake van klachten met betrekking tot vermoede inbreuk op de wetenschappelijke integriteit.

In artikel 1 van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden (hierna: de Regeling) is schending van de wetenschappelijke integriteit als volgt gedefinieerd:

“Handelen of nalaten in strijd met de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, waaronder in ieder geval de gedragingen opgenomen in bijlage 1.”

In de bijlage van de Regeling is omschreven welke gedragingen in ieder geval onder schending van de wetenschappelijke integriteit worden verstaan:

3. plagiëren van (delen van) publicaties en resultaten van anderen

Wetenschap functioneert slechts met de eerlijke erkenning van de intellectuele eigendom van ieders eigen bijdrage aan de kennis. Dat geldt voor de hele range van studentenwerkstukken en scripties tot wetenschappelijke publicaties en dissertaties. Het gaat niet alleen om letterlijk overschrijven, maar ook om parafraseringen, het weglaten van noten of bronvermelding, het heimelijk gebruik van door anderen vergaarde data, ontwerpen of tabellen. Het auteursrecht biedt gedupeerden de mogelijkheid tot genoegdoening via de rechter, maar ook als er geen direct gedupeerde (meer) is, kan een onderzoeker worden aangeklaagd wegens plagiaat.

Beoordeling

De Commissie dient een oordeel te geven op de door Klager geuite klachten. Klager heeft gesteld dat Beklaagde vermoedelijk heeft geplagieerd in zijn proefschrift. Beklaagde heeft op de hoorzitting van de Commissie een nadere toelichting gegeven.

De Commissie overweegt allereerst dat de klacht ziet op vermoedelijk plagiëren in het proefschrift. Voorts heeft de Commissie geconstateerd dat de klacht betrekking heeft op het onzorgvuldig omgaan met het parafraseren van tekstdelen en op het toe-eigenen van bepaalde tekstdelen (bijvoorbeeld het werk van [auteur B], blz.54-56 en het werk van [auteur C], blz.61-62 van het proefschrift).

Blad 4/5

Het gehele proefschrift van Beklaagde is met behulp van het programma Turnitin door de Commissie onderzocht op plagiaat. Hieruit komen de volgende bevindingen naar voren.

Volgens Turnitin bevat het proefschrift 14% tekst die letterlijk overeenkomt met tekst van andere bronnen. Dat is een niet ongebruikelijke hoeveelheid, veelal wordt eerst bij 20% nader onderzoek ingesteld.

Het merendeel van deze overeenkomende tekst is terecht gelijk aan die in andere bronnen. Doordat in het proefschrift de volledige titels van publicaties zowel in voetnoten als in de bibliografie zijn opgenomen, en omdat er een appendix van vijf bladzijden is opgenomen waarin de bestaande tekst van een Charter is overgenomen, maakt dit al een groot deel van de overeenkomsten uit. Ook zijn veel citaten als zodanig aangeduid door ze tussen aanhalingstekens te zetten of door de geciteerde tekst te laten inspringen, en de geciteerde bron te noemen. Soms worden definities letterlijk geciteerd zonder dat dit als zodanig wordt vermeld of met aanhalingstekens wordt aangeduid. Wel worden steeds correct de relevante bronnen vermeld.

De Commissie heeft op basis van de nauwkeurige bestudering van de Turnitin rapportage alleen over de slotalinea van het proefschrift een vermoeden van plagiaat gekregen. Beklaagde heeft betreffende deze laatste alinea van hoofdstuk 6 (blz. 260) van zijn proefschrift ter zitting toegelicht dat hij in deze alinea “[auteur D]” met name noemt als de bron. Hij heeft daarmee duidelijk willen maken dat de passage afkomstig is van [auteur D]. Hij verwijst in eerdere onderdelen van zijn proefschrift vaker naar [auteur D met titel en jaartal] omdat dit een belangrijke bron is. Beklaagde merkt op dat de tekst in deze laatste alinea zeker niet van [auteur A met titel kan zijn aangezien die publicatie dateert van 1982.

De Commissie heeft echter vastgesteld dat de tekst van [auteur A] een boekbespreking betreft van onder meer het boek van [auteur D], met in de laatste alinea veelal exact dezelfde zinsneden als in de slotalinea van het proefschrift, inclusief de verwijzing naar [auteur D].

Volgens Klager zou Beklaagde zich onder meer “het werk van [auteur C]” hebben toegeëigend. Op de genoemde bladzijden staan delen van tekst uit een publicatie van [auteur C]. De Commissie constateert dat bij alle tekstdelen steeds uitdrukkelijk is vermeld dat de bron hiervan “[auteur C]” is. Ditzelfde geldt voor de tekstdelen waarbij “[auteur B]” als bron is vermeld.

Gezien het voorgaande is de Commissie van oordeel dat Beklaagde door in zijn proefschrift veelal op correcte wijze te verwijzen naar de desbetreffende bronnen

Blad 5/5

en gebruik te maken van ingesprongen tekstdelen voldoende duidelijk maakt wat de herkomst is van de passages die naar voren komen via Turnitin. Zij het dat de laatste alinea van hoofdstuk 6 hierop een uitzondering vormt.

Gezien deze omstandigheden is de Commissie van oordeel dat Beklaagde slechts in één alinea van zijn proefschrift (delen van) publicaties en resultaten van anderen letterlijk heeft overgenomen zonder correcte bronvermelding. De Commissie acht deze ene alinea niet zwaarwegend genoeg om te concluderen dat Beklaagde een inbreuk heeft gepleegd op de wetenschappelijke integriteit. De Commissie beoordeelt de klacht derhalve als ongegrond.

Hoewel naar de mening van de Commissie geen sprake is van een schending van de wetenschappelijke integriteit, is het consequent gebruik van aanhalingstekens of van een inspring, ter aanduiding van een citaat noodzakelijk.

Advies van de Commissie

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie het College van Bestuur:

- De klacht, **ongegrond** te verklaren;
- In overleg met de promotor, [naam promotor], Beklaagde dringend in overweging te geven de laatste alinea van hoofdstuk [nummer hoofdstuk], van het proefschrift aan te passen zodat onomstotelijk vaststaat dat deze alinea is samengesteld uit citaten uit de publicatie van [auteur A]; of deze alinea geheel te verwijderen.

Aldus vastgesteld op 11 mei 2016.

Namens de Commissie,

mr. T.G. Drupsteen

voorzitter

mr. M.A.C. de Boer
secretaris